

Österåkersbladet

Information om och för Österåkersbygden Nr 8/2015

Från SOCKENRÅDET

Kalkbrottsvillorna segrade i byakampen

Sedan senaste numret av bladet har vi firat Sockendag, den 1 augusti. Ett 20-tal försäljare fanns på plats. Vi hade glädjen att välkomna inte mindre än 14 nya Österåkersbor som flyttat in i socknen sedan den förra Sockendagen. Nio lag deltog i Byakampen och segrare i årets tävling blev laget från Kalkbrottsvillorna. Vi gratulerar varmt!

Sockenflagga

På Sockendagen var det premiär för den nya sockenflaggan. Fasadflaggan, som är 50 x 50 cm kostar 300 kronor. Det finns också möjlighet att beställa en stor flagga, 200 x 200 cm, avsedd för en flaggstång på cirka 10 meter. Den kommer att kosta 1 400 kronor. Vi måste dock göra en beställning på 10 flaggor för att detta pris ska gälla. Är du intresserad av en stor eller liten

Fortsättning på sid 2

Nya sockenbor blev välkomnade på Sockendagen och fick ta emot sin Österåkerströja.

Kalkbrottsvillorna segrade i årets Byakamp och får under ett år förvalta Bymästarskylten. I det segrande laget ingick från vänster: Dennis Källerfors, Janette Wigh, Ebba Wigh, K-G Källerfors och Henrik Wigh.

flagga är du välkommen att höra av dig.
Med sensommarhälsningar från Sockenrådet!
Text och foto: Egil Boräng

Den nya sockenflaggan formgiven av Lotta Frost.

HEMBYGDSFÖRENINGEN

Remmalag

Välkommen att följa med på en trevlig resa med häst och vagn. **Lördagen 29 augusti kl 11.00** är det Remmalag till sevärda platser i Österåker. Pris: 200:- inkl. mat, dryck, kaffe. / Barn halva priset. OBS! **Anmälan senast 23 augusti** till Göran och Lena Olsson 0151-301 82. Samling vid klockstapeln. Beräknad tid ca 4-5 timmar.

Hjärtligt välkomna!

Byvandring

Lördagen den 12 september är det "vandring" vid kalkbrottsområdet. Samling vid Hembygdsgården klockan 13.00 för ev. samåk i egna bilar. Vi besöker utkiken, (eventuellt kalkbrottsområdet) samt Forsbrotorp och Forsby hamn. Medtag kaffekorg.

Hjärtligt välkomna!

Påminner också om utställningen, **"Bilder som berättar"** i parken vid Säfstaholms slott i Vingåker. Det är Sörmlands museum som arrangerar utställningen med hjälp av bilder från hembygdsföreningarna i Vingåker och Österåker.

Veporna är 22 till antalet, tio från V.Vingåker och tolv från Österåker.
Så, passa på att se bilderna som sitter uppe under sommaren och tas ner den 31 augusti.

Arne Westberg

Gör skolan ännu starkare genom att bli medlem

I måndags var det skolstart i Österåkersbygdens friskola och 38 förväntansfulla elever och ett tiotal vuxna, pedagoger och föräldrar, mötte upp. Mest spännande var det kanske för de fem förskoleklassbarnen som nu startar sin skolgång. Det är nu det femte läsåret för skolan och elevantalet har ökat från 22 till 38 vilket vi ska vara mycket glada över. Och stolta!

Elevantalet ökar men var finns medlemmarna i Österåkersbygdens friskoleförening? Innan skolan kom igång var vi ett hundratal medlemmar men idag bara hälften. Varför? Du behövs fortfarande som medlem för att föreningen ska bli stark och kunna vara en drivkraft för att skolan ska kunna utvecklas vidare.

Medlemsavgiften är 100 kr och sätts in på bankgiro 618-0194. Det är inte pengarna som är viktigast för skolan, den har en tillfredsställande ekonomi, utan det är **ditt medlemskap som gör föreningen stark.**

*Hälsningar från Österåkerbygdens
friskoleförenings styrelse
Gunnel Larsson, sekr.*

PS Vill du veta mer så följ oss på vår hemsida osterakersbygdensfriskola.se

Göktyta

Jynx torquilla
(Linné 1758)

*Texten från faktablad av
Bo Söderström, ArtData-
banken, SLU 2001*

Beskrivning: Göktytan är 16–17 cm från näbb till stjärt. Dräkten påminner något om nattskärrans med spräckligt grå hjässa och rygg och under smutsvit med mörk tvärvattring. Stjärten är lång och glest tvärbandad i mörkt brunt. Olikt andra hackspettar sitter den ofta på tvären på trädens grenar. Söker mestadels föda på marken då den ofta hoppar fram med svagt lyftad stjärt. Göktytan undgår lätt upptäckt då den har diskreta vanor men utmärker sig med en ljudlig sång strax efter ankomst till häckningsområdena. Sången är en lång räkka hesa ”tie-tie-tie...” som påminner både om en liten falk och mindre hackspett.

Utbredning: I Sverige häckar göktytan sparsamt över hela landet men med starkt avtagande tätheter mot norr.

Förekomsten är framför allt koncentrerad till skogs- och mellanbygder och arten saknas i mer intensivt utnyttjade jordbruksområden i södra och mellersta Sverige. Under 1980-talet minskade göktytan starkt i Sverige – enligt regionala uppskattningar och Häckfågeltaxeringen med drygt 50% fram till början av 1990-talet. Det svenska beståndet uppskattades år 1999 till 5 000–10 000 par.

Övervintringen sker mestadels i Afrika, mellan Sahara och ekvatorn men enstaka fåglar av nominatrasen övervintrar regelbundet så långt norrut som i Medelhavsområdet.

Ekologi: Göktytan häckar i lucker löv- och blandskog med gläntor, kantzoner och nyupptagna hyggen samt i större trädgårdar och parker. Då göktytan häckar i naturliga hål (och holkar) är den beroende av äldre – döda eller levande – lövträd med en medelhöjd drygt 3 m ovan mark. En annan faktor av stor betydelse för göktytan är förekomst av torr öppen mark där små marklevande myror och ägg utgör den viktigaste födokällan.

Göktytan återvänder från Afrika i slutet av april – mitten av maj. Fram till äggkläckning sjunger hane och hona. Kullstorlek är vanligen 8-12 ägg och båda könen ruvar äggen men av någon oförklarlig anledning så får göktytan flera rötägg. Kläckningsdatum är i mitten av juni. Göktytan flyttar åter till Afrika i mitten av augusti till mitten av september.

Hot: Det största hotet mot göktytan tros vara försämrade födoförhållanden inom häckningsområdena. Plantering och igenväxning av betesmarker samt ökad användning av insekticider har reducerat tätheten av myror i gräsmarker. Brist på naturliga håligheter i samband med röjning av äldre och döende träd är även ett betydelsefullt hot mot göktytan, särskilt om träd med naturliga håligheter röjs från optimala födosöksområden såsom betesmarker. Miljöstöd till betesmarker bör därför prioritera sådana områden.

Äldre levande eller döda träd med naturliga håligheter bör sparas, särskilt i betesmarker. Uppsättning av holkar i lämpliga göktytemiljöer underlättar eventuell brist på naturliga håligheter.

Göktytan i vårt område

I Österåker/Västorp har Vingåkers kommun tillverkat 30 holkar efter vår ritning så totalt har vi 45 specialholkar för göktyta i bygden. Holken påminner om en starholk men är ca 10 cm djupare och har ett ingångshål på 4 cm! Ritning kan fås via mail från oss.

I år var det sex lyckade häckningar med 36 utflygna ungar, 9 döda ungar troligen p.g.a. den regniga försommaren, samt en misslyckad häckning med bara ett rötägg. Vi vill gärna att ni hör av er om ni hör någon göktyta, så att vi kan sätta upp flera holkar!

Göktytans vänner!

*Rolle Laine och Lasse Fröjdlund
same.rolle@hotmail.com*

Välkommen till KYRKAN

Söndagen 23 augusti kl 18.00

Mässa, Benny Larsson

Söndagen 30 augusti kl 10.00

Gudstjänst, Annalena Geiron-Widén

Söndagen 6 september kl 11.00

Mässa, Maud Nimheim Ottosson

Söndagen 13 september kl 11.00

Gudstjänst, Benny Larsson, piano Erik Harrström

Söndagen 20 september kl 11.00

Mässa, Karl-Erik Jansson, kyrkokören sjunger.

Ovanstående kan vara något preliminärt p.g.a.

semester. Titta i Kuriren så är du säker.

Och välkommen i höst till församlingshemmet...

...fast där händer inte så mycket förrän den

24 september då Maria Gabrielsäter och

Gunilla Celing visar bilder från Israel och Palestina.

Birgitta och Margareta är värdar.

Mer information i nästa Österåkersblad!

Kom med och sjung

Kyrkans kör börjar igen **27 augusti kl 19.00** i församlingshemmet!

Välkommen önskar Anneth Pettersson!

Beskära fruktträd i JAS-perioden

Beskärning i JAS, dvs i juli-augusti-september, har visat sig ha ett flertal fördelar. Speciellt bra om större ingrepp behöver göras och om man vill minska mängden vattenskott. Jag är utbildad och har mångårig erfarenhet. För ett kostnadsfritt besök och prisförslag –

Ring 076 –290 98 86 Magnus Drysén

Österåkers Idrottssällskap

Stort tack till våra sponsorer och till alla våra ideella medarbetare i samband med våra evenemang, ni är guld värda. Midsommar, Loppisrundan och Triathlontävlingen skulle inte fungera utan er. Tack!

Dags att träna styrka och kondition

Torsdagen 27 augusti kl 19.00 blir första gympapasset för terminen och nästa pass är **söndagen 30 augusti kl 18.00**. Kom och prova på!

Välkommen!

Catharina Andersson 0151–303 43

Trädgårdsfestival vid Säfstaholm

22 augusti kl 10.00–16.00 med Elisabeth Svalin Gunnarsson, försäljning, loppis, lokala konstnärer, lotterier, tävlingar och servering.

Från Maggie Helin har vi fått bilderna här till vänster tagna den 19 juli vid den årliga sillunchen och kulturprisutdelningen i församlingshemmet. På den översta bilden får Birgitta Lovén sitt pris av Per Carlstedt och på den undre bilden beundrar Ola Malmkvist sitt pris.

Manusstopp 14 september 2015

Utgivare av Österåkersbladet är

Österåkers sockenråd: Egil Boräng

0150- 240 50 egil.boraeng@swipnet.se

Redaktion: Ylva Eliasson och Eva Lidén

E-post: osterakersbladet@hotmail.com